

เทคโนโลยีในการกำจัดเกลือออกจากน้ำ

อาจารย์ ดร. เจนยุกต์ โล่ห์วัชรินทร์

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม ศาสตราจารย์ อรุณ สรเทศน์

ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

น้ำประปา กร่อย ?

ความเค็มของน้ำ
มาจากอะไร ?

ความเค็มของน้ำวัดจากปริมาณ
เกลือในน้ำทั้งหมดซึ่งประกอบด้วย

Ca^{2+} , Mg^{2+} , Na^+ , K^+ , CO_3^{2-} , HCO_3^- , Cl^- , SO_4^{2-} , NO_3^-

โดยแสดงในหน่วย mg/L

มาตรฐานคุณภาพน้ำดื่ม (WHO, 2003)

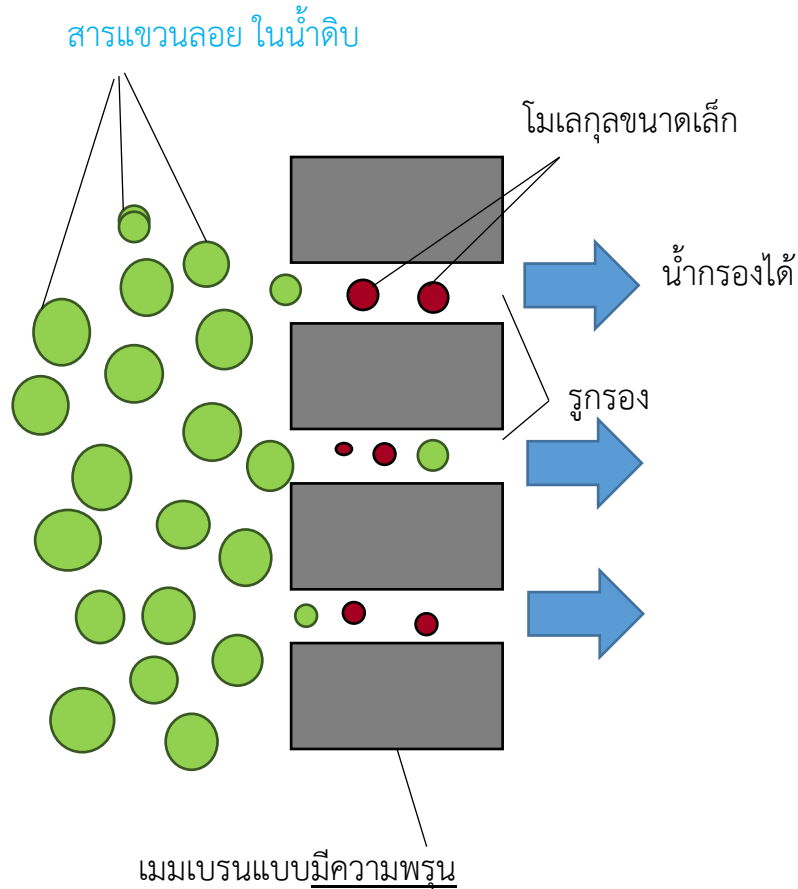

เราจะกำจัดเกลือโซเดียมได้อย่างไร

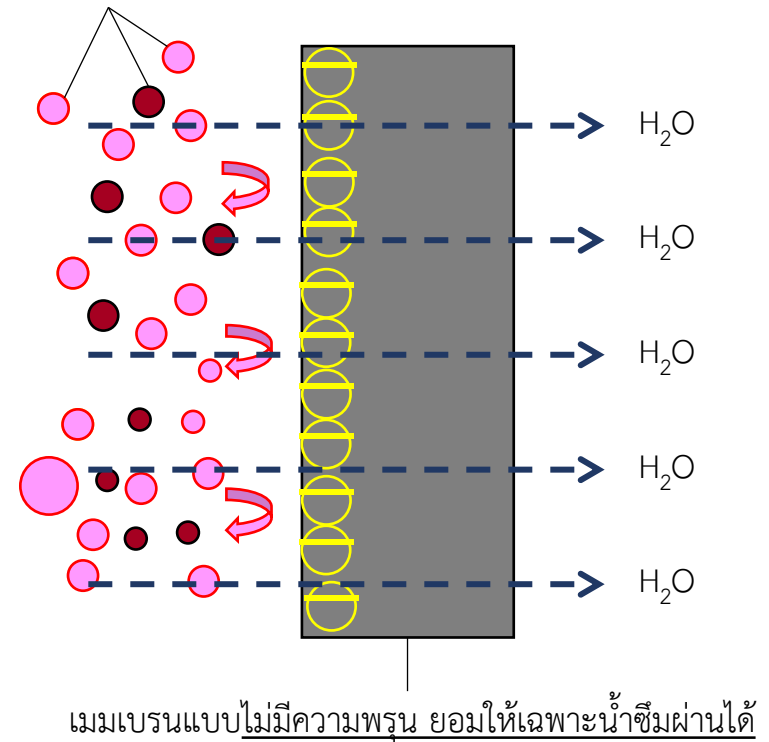
- **ไม่สามารถกำจัดเกลือโซเดียมในน้ำดื่มได้อย่างง่ายดาย** และไม่สามารถกำจัดได้โดย**การต้มหรือการกรองด้วยระบบทั่วไป**
- กระบวนการที่สามารถลดปริมาณโซเดียมในน้ำ ได้แก่ **รีเวิร์สออสโมซิส การแลกเปลี่ยนไอออน การกลั่น** ซึ่งมีราคาสูง

ไมโครฟิลเตรชัน (MF) and เวอร์สออสโมซิส (RO)

➤ Principle:
 กลไกค้ำขนาด (pore rejection)

ไอออน และสารอินทรีย์ในน้ำ
 (Na^+ , Cl^- , F^- , AsO_3^- และอื่นๆ)

➤ Principle:
 กลไกการแพร่ที่อัตราต่างกัน

องค์ประกอบที่สำคัญของเครื่องกรองน้ำ RO

อายุใช้งาน
3-6 เดือน

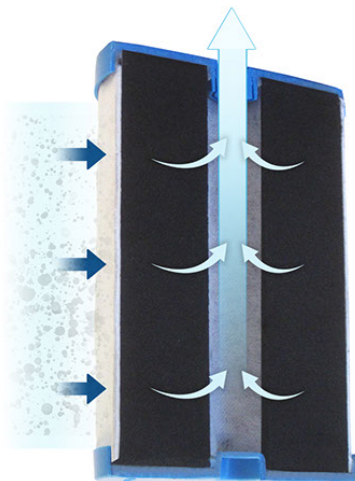
เติมแร่ธาตุกลับสู่ น้ำ RO

ไส้กรอง + Carbon + Resin + RO Membrane
(sediment)

อายุใช้งาน
6-12 เดือน

อายุใช้งาน
1-3 เดือน

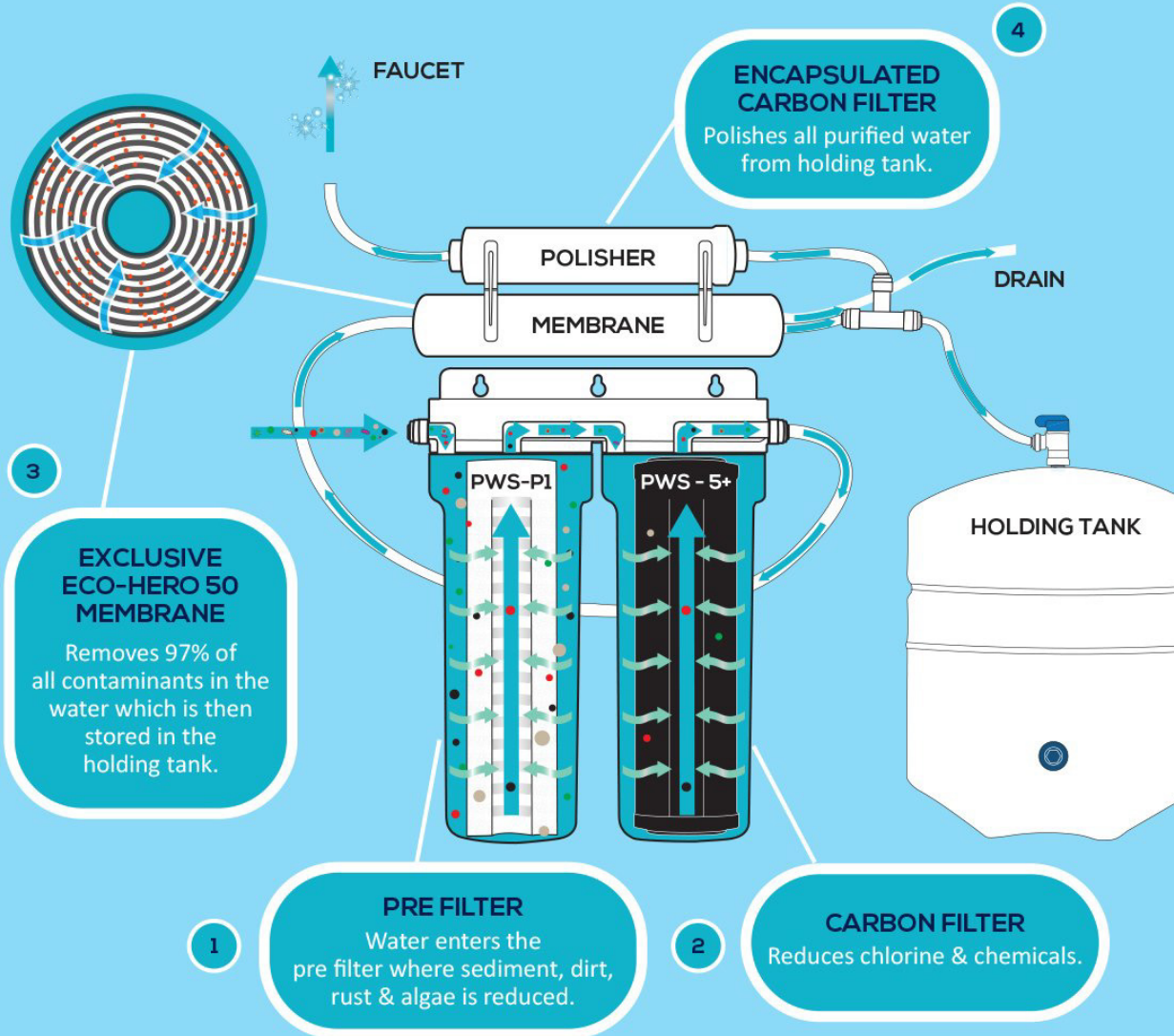
อายุใช้งาน
3-6 เดือน
Removing chlorine,
contaminants,
odors, and tastes
from water

+ Polisher

Post Carbon
6-12 เดือน

UNDER SINK REVERSE OSMOSIS

เครื่องกรองน้ำ RO

- ✓ RO เมมเบรนเสียหาย
ง่าย จำเป็นต้องมีระบบ
บำบัดเบื้องต้น (① + ②)
เพื่อยืดอายุการใช้งาน
- ✓ จะมีน้ำทิ้งเกิดขึ้นจากผลิต
น้ำ RO

Source:

<https://purewatersystems.com.au/>

ข้อดีข้อเสียของเครื่องกรองน้ำ RO

POS +

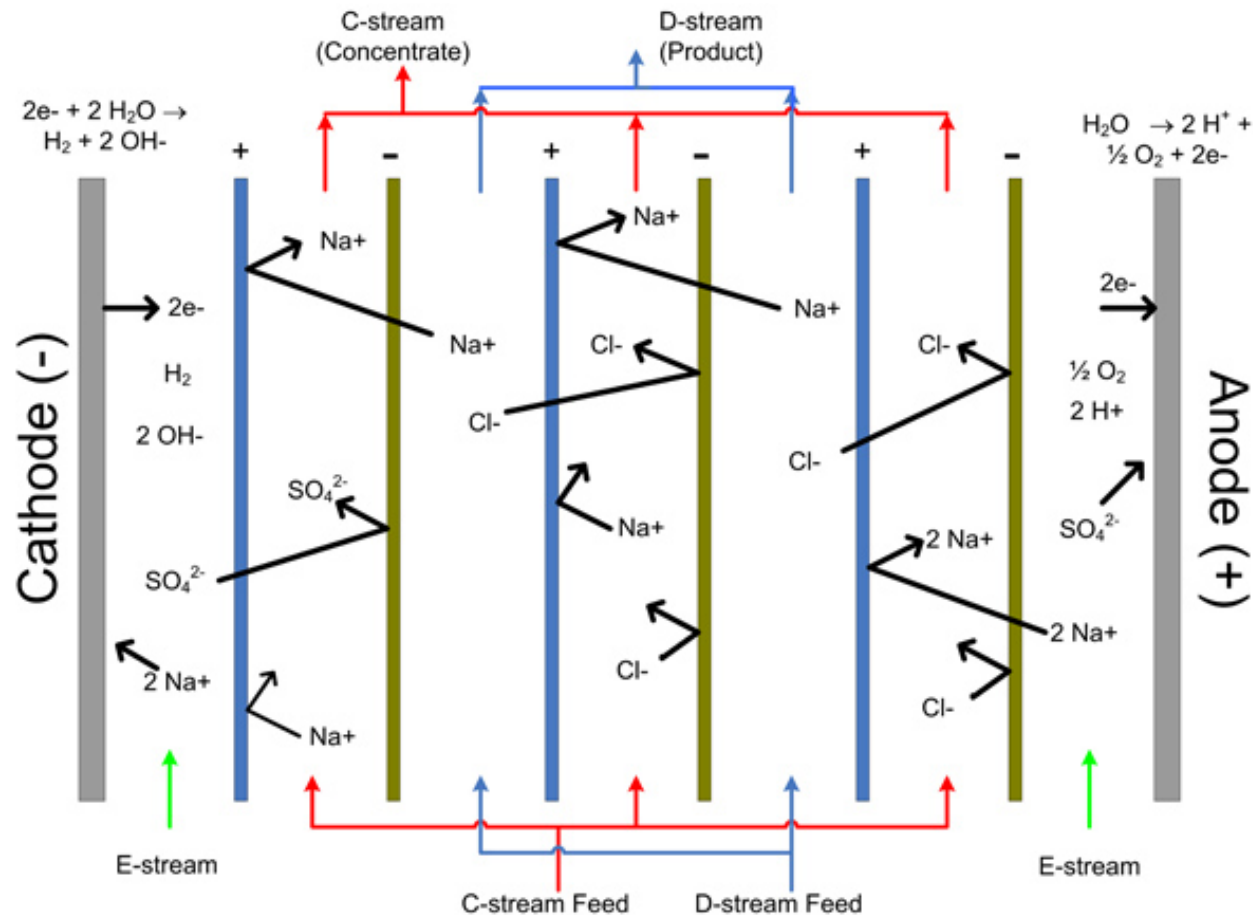
- **คุณภาพน้ำสูง** เพราะ RO กำจัดสิ่งเจือปนในน้ำได้หลายประเภท ตั้งแต่อนุภาคขนาดเล็ก โลหะหนัก เกลือ โซเดียมและอื่นๆ คลอรีน แบคทีเรีย
- ประกอบเข้าได้กับระบบอื่นๆ เช่น การฉายแสงยูวี การกำจัดกลิ่น ได้
- มีประสิทธิภาพสูง แม้ว่าในสภาวะคุณภาพน้ำผันแปรตามฤดูกาล

CON -

- **ราคาสูง**และต้องเปลี่ยนไส้กรอง RO คาร์บอนบล็อก และไส้กรองอนุภาค
- ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการติดตั้ง
- มี**น้ำทิ้ง**เกิดขึ้น เนื่องจาก % water recovery ~ 50 – 60%
- ปริมาณน้ำดื่มจะขึ้นกับขนาดถังเก็บน้ำกรอง ถ้าน้ำหมดถังต้องรอ
- แร่ธาตุเช่น Ca, Mg จะถูกกำจัดออกไปด้วย ทำให้**น้ำมีรสชาติเปลี่ยนไป**

ระบบอิเล็กโทรไดอะไลซิส (electrodialysis, ED)

Courtesy EET Corporation
www.eetcorp.com

- กระบวนการกำจัดเกลือโดยอาศัยความต่างศักย์ไฟฟ้า
- เกลือโซเดียมและประจุบวกอื่นๆ จะเคลื่อนที่เข้าสู่ขั้วลบ (cathode)
- การเพิ่มศักย์ไฟฟ้าและเมมเบรนแลกเปลี่ยนไอออนเพิ่มการกำจัดเกลือ
- ในสเกลใหญ่ขึ้น solar-powered ED กำลังได้รับความนิยม

เปรียบเทียบระบบ RO กับ ระบบ ED

คุณลักษณะ	RO	ED
คุณภาพน้ำเข้าระบบ	ผ่านระบบบำบัดเบื้องต้น	ผ่าน RO (2 pass)
ค่าพีเอช	4 - 9	7.5 - 9
ค่าความกระด้าง	< 20 มก/ลิตร	< 1 มก/L
แรงดันน้ำขาเข้า	> 2.8 บาร์	1.5 - 4.5 บาร์
สารอินทรีย์	< 1 mg/L as TOC	< 0.5 mg/L as TOC
% water recovery	50 - 60	90 - 95
Flow range (ลบ.ม./ชม.)*	0.03 - >2	0.15 - 6

สัญลักษณ์ของมาตรฐานต่างๆที่ระบุบนเครื่องกรองน้ำ

- **WQA (Water Quality Association)** สมาคมคุณภาพน้ำดื่ม เป็นตัวแทนของผู้บริโภคในครัวเรือน องค์กรการค้า กลุ่มอุตสาหกรรมผู้ผลิตเครื่องกรองน้ำ WQA กำหนดมาตรฐานโกลด์ซีล (Gold Seal Mark)

- **NSF (National Sanitation Foundation) International** กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนา การออกใบรับรองให้ผลิตภัณฑ์ ตรวจสอบศึกษาและจัดการความเสี่ยงในเรื่อง**สุขภาพและความปลอดภัย**

มาตรฐานของ NSF นั้นเป็นมาตรฐานในด้านสุขภาพที่ถูกยอมรับโดยทั่วไปในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับน้ำดื่ม

Water Quality Association Gold Seal

Certificate of Compliance

to certify that
Enagic USA
 Enagic Factory

NSF42 การกรองตะกอน, สี และกลิ่นของคลอรีน

NSF53 การกรอง เชื้อโรค (Cyst) หรือ สารระเหย

NSF55 การบำบัดน้ำทางจุลชีววิทยาด้วยแสงอุลตราไวโอเล็ต

NSF58 อุปกรณ์กรองด้วยระบบรีเวิร์สออสโมซิส

NSF401 กำจัดสิ่งปนเปื้อนที่เกิดขึ้นใหม่

NSF P477 ลดระดับสารปนเปื้อนอันตราย ไมโครซีสทิน

NSF P473 ลดระดับสาร PFOA และ PFOS ได้มากกว่า 95%

NSF/ANSI-61 สารปนเปื้อนสารเคมีและสิ่งสกปรกที่มาจาก

ส่วนประกอบและวัสดุที่ใช้ในระบบน้ำดื่ม

สัญลักษณ์ของมาตรฐานต่างๆที่ระบุบนเครื่องกรองน้ำ

- **Food and Drug Administration (FDA)** องค์การอาหารและยาแห่งสหรัฐอเมริกา ทำหน้าที่สอดส่องดูแลสวัสดิภาพด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับการใช้ยา อาหาร อุปกรณ์ทางการแพทย์ และเครื่องสำอางต่างๆ ของชาวอเมริกัน
- **Thailand Trust Mark หรือ T Mark** คือตราสัญลักษณ์รับรองคุณภาพสินค้าเพื่อส่งเสริมคุณค่าของสินค้าและบริการของไทยที่ผลิตในประเทศไทย โดยกำหนดเป็น **“Trusted Quality”** ที่การันตีคุณภาพสินค้าไทย ประกอบด้วย คุณภาพสินค้าและบริการที่ได้รับมาตรฐานสากล คุณภาพเรื่องมาตรฐานแรงงานไทย (Fair Labor), คุณภาพเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility), คุณภาพในการผลิตที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Environmental Concern) และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ Heart-made Quality

ข้อสรุป

- ปริมาณเกลือในน้ำสำหรับการบริโภค ที่สูงขึ้นในช่วงหน้าแล้ง อาจส่งผลกระทบต่อผู้ที่มีโรคประจำตัว
- การต้มหรือการกรองด้วยระบบทั่วไป ไม่สามารถกำจัดเกลือโซเดียมได้
- เครื่องกรองน้ำระบบ รีเวิร์สออสโมซิส สามารถกำจัดเกลือโซเดียมได้
- เพื่อยืดอายุการใช้งานของเมมเบรน จำต้องต้องมีอุปกรณ์ปรับปรุงคุณภาพน้ำเบื้องต้น (pretreatment) ซึ่งมีอายุการใช้งานต่างกันออกไป
- ซึ่งสำคัญในการจัดการน้ำสะอาดเพื่อการบริโภคในครัวเรือน คือการดูแลรักษาอุปกรณ์ใช้กรองน้ำที่ได้มาตรฐาน ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา

Thank you listening

Q&A

FACT

about BRACKISH WATER

1. ปริมาณเกลือในน้ำประปาที่สูงขึ้น อาจจะมีผลกระทบต่อด้านสุขภาพกับ ผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น ผู้ป่วยทาง สมอง โรคเบาหวาน ภาวะไตวาย

2. ความเค็มในน้ำประปาขึ้นลงราย ชั่วโมงในแต่ละวัน สามารถตรวจสอบ ค่าได้ที่ twqonline.mwa.co.th

3. เรซินในเครื่องกรองน้ำตามบ้านทั่วไปใช้ลดความกระด้างของน้ำ แต่ไม่สามารถลดความเค็มได้

4. ใช้เครื่องกรองน้ำระบบรีเวิร์สออสโมซิส เพื่อกำจัดความเค็มได้

ประเภทของน้ำพิวดิน/น้ำบาดาล

